

daleč, da bi bil skoro ves sprednji okrogli životek na suhem, če bi bilo deževno. — Še v roke je bilo treba nekaj dobiti. Toda kaj? »Poštar ima tako-le kapo na strešico, suktnjo ima še večjo — pa trobento ima. Aha, jaz pa trobente nimam. To moram dobiti.«

Hitro je privlekel iz omarice strdenega Miklavža. Dolgo mu je prizanašal, ali danes naj pa bo, ker je pust, potem bo pa post. Prijel ga je z okroglimi rokami, nastavil glavo na usta in trobental, kakor poštar: »Trarám, trarám, pa pošto peljam.« Ali kmalu jo je Matevžek tako presukal, da je pel: »Trarám, trarám, pa pusta peljam!«

Pripeljal je pusta v kuhinjo in pustoval pri materi, da so se mu začeli smejati in mu vrgli ocvrt bobek v nastavljeno kapo. Matevžek se je zahvalil in z materjo sta bila zopet dobra prijatelja. Zakaj to lastnost je pa imel Matevžek, da se ni kujal, če so ga posvarili. Hitro je vselej prosil odpuščanja; danes je to lepo navado sicer nekoliko po pustovsko izvedel. Pa mu ni zameriti, ker je pustni torek.

Basnigoj.

Pripovedka o brezi.

B kraj gozda je vzrasla visoka breza. Kakor širok srebrn pas se je svetila njena koža, a dolge tanke vejice so se spuščale kakor brhki lasje doli na zemljo. Mali, drobno narezljani, jasno zeleni, skoraj prozorni lističi so viseli na vejicah kakor male zastavice, a ko

je veterc zapihljaj, bilo je vse živo gori na brezi: ker so se lističi obračali semtertje, čulo se je tiho šepetanje, katero tako godi človeškemu ušesu, ko pride v tajinstveni gozd. Malo dalje se je porazvrstilo nekoliko mogočnih hrastov, kateri so skoraj malo zaničljivo pogledovali na vitko, tanko brezo. Res so bili mogočni hrasti s svojo široko krošnjo, vendar v lepoti se niso mogli meriti z belo brezo. Njihova nagubana, hrapava skorja, katero je že pokrila raznovrstni mah, spominjala je vsakogar na starost, a tudi njih veje so štrlele tako nerodno v beli svet, a pri brezi je bilo vse mladinstveno in gibko. Prav nasproti brezi je rasel grbavi gaber in obrnil svoja grbasta pleča od breze, ker je bil nevoščljiv njeni lepoti. Ne pa tako dve lepi zeleni smereki, kateri sta mogli jedini tekrovati z našo brezo. Oni sta stegovali svoje zelene, iglaste vejice k svoji tovarišici, kakor da jo hočeta objeti v zvestem prijateljstvu. Po letu, rekel bi, bila je breza krasnejša, kakor pa onidve, vendar po zimi bila je ona gola, a smerekici sta se vedno košatili v svojem zelenem oblačilcu, katero je bilo obšivano in okrašeno s sneženimi zvezdicami. Doli pri zemlji sta se pa jezila dren in leska. Dren je hotel tekrovati s hrastom, leska pa z brezo. Dvigala sta kviško svoje vejice, ali vse zaman, v višavo le nista mogla, jedva da sta nadvisila nekoliko bodeči trn, kateri je pa zopet njiju zavidal, ker sta bila večja od njega. Kaj hočemo, saj je tako tudi pri nas ljudeh. Človek vedno nekaj novega želi, nikdar ni prav zadovoljen in morda zavida one, kateri imajo več od njega, ali imajo pa tudi več skrbi. To je stara pesem, katera se pa vedno ponavlja.

Oj, to je bilo prijetno, ko je prišla pomlad v gozd! Trobentice so zapiskale in naznanile, da se je povrnila pomlad, iz zemlje je priklilo sto raznovrstnih cvetlic in ptički so zapeli veselo spomladansko pesmico. Drevesa so od radosti zatrepetala in se počela oblačiti v zelenkasto obleko. Tudi breza je dobila male zelenkaste lističe, a kako je bila vesela, ko se je prikazalo pri lističih še nekaj drugega podolgovatega. bile so resice, brezov cvet. Spočetka so bile zaprte, ali ko so topli solnčni žarki vedno bolj pripekali, odprle so se in pokazali so

se mali, mali cvetiči polni rumenega prahu. Kako je bila breza ponosna; a ko so cvetiči dozoreli, stresla je s svojimi vejicami in posipala seme daleč okrog. Saj je vedela, da iz semena zrasede zopet male brezice in ona ne bode več sama svojega rodu tamkaj v gozdu. Kako bode pač to prijetno, ko bode mogla šepetati s svojimi otročiči — malimi brezicami, katere bodejo vzrasle okrog nje.

Minulo je nekoliko let. Brezine želje so se izpolnile, okrog nje vzraslo je mnogo malih brezic. Šibke so bile, to je res, ali imele so srebrnasto kožico in zelene lističe prav kot ona, a ko je veterc zapihal, nagnile so vse svoje vrhove k njej in šepetale to in ono. Lahko se je breza veselila.

Vendar njeno veselje ni dolgo trajalo. Male brezice so imele mnogo sovražnikov. Poslušajte samo!

Komaj je zopet jedenkrat sneg skopnel, oživilo je vse na pašniku, kateri se je prostiral ne daleč od gozdiča, v katerem je rasla breza s svojimi brezicami. Pastirji so prignali živino na pašo. To so se ozvanjale vesele pastirske pesmi, in biči so pokalí, da je bilo kar veselje. To ne bi breze prav nič žalostilo, da se ni vsaki čas v gozd zaletel kateri od pastirjev, ogledal se malo med onimi malimi brezicami in potem si izbral jedno od najlepših, da mu bo služila za bičevnik. Marsikateri brezici se je končalo tako mlado življenje, a s pašnika se je vedno bolj glasno ozvanjal oni pastirski: pik, pik, pik, pok, pred katerim je v gozdu vse zatrepetalo.

Cefideljnovega očeta poznate, kaj ne. Malo hišico ima, kaj ne, in majhen zaslužek, ali polno hišo otrok. Otroci naj bi že bili, saj so božji blagoslov, če so dobri in ubogljivi, vendar Cefideljnovi niso taki, ker drugače ne bi prihajal oče Cefidelj tako pogostoma v gozd, kjer so rasle one brezice. Vzel je iz suknje pipec ob taki priliki, prišel k najbolj gibki in dolgi brezici in tako-le po priliki govoril: »Čakajte, čakajte vi nagajivci, ker nočete z lepa, bode vas pa zdravila tale brezova mast. Če vas ta ne ozdravi, druge pomoči ni. Saj so govorili naši stari, da šiba novo mašo poje, hočem, da bode katerikrat kaj iz vas, a to-le bode pomagalo, raca

na vodi.« In res, brezovka je dobro zdravilce za razposajene otroke, kaj ne, čitateljčki moji?

Nù še drugi ljudje so prihajali v gozd. Počakajte, da jih le nekoliko naštejem. Najhuji od vseh je bil šepasti Matizelj, to je tisti, ki veže metle in dela brezovače v naši vasi. Ta je vselej porezal največ brezic v gozdu, saj je pa tudi trebalo precej onih tankih vejic, dokler se je napravila jedna brezovača metla, brez katere pač ne more biti nobena kmečka hiša.

Ko so brezice nekoliko odrasle, obiskoval jih je pogostoma tudi sodar Žerjav, ker jih je rabil za obroče, s katerimi je nabijal kadi in sode. Kako je pač tožno povešala stara breza svoje vejice, ko je videla, da ji tako ginejo njeni otročiči, katerih se je tako veselila. Kako se je često spominjala onih srečnih dnij, ko je še sama rasla v gozdu in se pogovarjala s smerekicami, saj ni vedela, kaj je žalost in britkost. Prav nič je ni več veselilo tu v gozdu.

In ni bilo tudi nji več dolgo odločeno ondukaj bivati. Nekega jesenskega jutra se je pokazal v gozdu kolar Markušek s sekiro na ramenu. Kako so se stresla vsa drevesa, še celo mogočni hrast je nemirno majal s svojimi vrhovi. Komu bo pač sekira pela smrtno pesem? Markušek se ni dolgo ogledoval, saj je bil dobro znan v gozdu. Stopil je k stari brezi in malo kasneje so se čuli ob njenem deblu udarci sekire, kateri so tožno ozvanjali v tihem gozdu. Mali koščki njenega lesa so leteli pod udarci sekire na vse strani, a breza je pod njimi žalostno ječala in se nagnila na stran. Še nekoliko udarcev in lepa, mogočna breza se je zvalila doli na lesko, katero ji je tolikokrat zavidala na njeni lepoti. Začulo se je šepetanje peresec pri sosednjih drevesih, katera so vsa trepetala, nekaj od žalosti za svojo družico, nekaj pa tudi zato, ker so se spomnila, da se jim bo jednako godilo, prej ali kasneje.

Brezo je kolar Markušek nekoliko oklestil in jo potem odpeljal domov. Tam jo je sesekal na manje kose, nekatere si je postavil pred hišo, da se mu suše, da jih potem porabi pri kolesih, druge slabše kose je sesekal za drva, a iz nekaterih je pa njegov oče ob zimskih večerih tesal luč in pri tem pripovedoval otrokom

pripovedke. Nekaj one luči je porabila žena kolarja Mar-kuška, kadar je hotela zakuriti v peči ali pa na ognjišču, nekaj so jih pa porabili, ko so si svetili po zimi, ko so hodili k zornicam k maši. Kako so pač lepo svetile v temni zimski noči!

V gozdu pa štrlí izmed mahovja star suh panj, na katerem so narasle male gobice — tu je rasla nekdam lepa, srebrnasta breza. Ne daleč od njega pripogiba k zemlji svoje tanke vejice nekoliko brez, to so potomke stare breze, katerim je dozdam prizanesla človeška roka. Ali za dolgo? Kdo vé? Osoda pač jednaka tudi one breze čaka.

Janko Barle.

Vida.

Ujčka teta Vido,
Mlado Vido, bistrovido.
 Vsak večer ji ljubko peva,
 V mehko pernico jo deva,
 Čelo ji škropi z vodico.
 Z blagoslovljeno rosico.
 Angelj-varčku jo izročča
 In Mariji priporočča.
 In ko Vida sladko sniva,
 Teta moli, ne počiva.

Ujčka teta Vido.
Mlado Vido, bistrovido.
 Ko sladkó se je naspala,
 Z angeljci se naigrála,
 Posadi jo na koleni
 In o Bogku z njo se meni.
 Skrbno jo uči moliti,
 Lépo križček narediti.
 Pčilej teta pridno dela,
 Ba je Vidi dosti jela.

Oj, ti drobna Vida,
 Drobna Vida, bistrovida:
 Da ne zabi Bogek nate,
 Ti ne zabi tete zlate!

Naum.

